

education

Department:
Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

**NASIONALE
SENIOR SERTIFIKAAT**

GRAAD 12

DANSSTUDIES

MODEL 2008

PUNTE: 150

TYD: 3 uur

Hierdie vraestel bestaan uit 11 bladsye.

INSTRUKSIES EN INLIGTING

1. Lees AL die vrae aandagtig deur.
2. Let daarop dat daar keuses tussen vrae en tussen onderafdelings van vrae is.
Jy het keuses tussen:

VRAAG 1.1 en 1.2
VRAAG 3 en 4
VRAAG 5.1 en 5.2
VRAAG 11 en 12
VRAAG 13.1 en 13.2
VRAAG 14 en 15
3. Laat DRIE reëls oop na ELKE antwoord.
4. Begin ELKE afdeling op 'n NUWE bladsy.
5. Nommer die antwoorde korrek volgens die nommeringstelsel wat in hierdie vraestel gebruik is.
6. AL die antwoorde moet in die ANTWOORDEBOEK geskryf word.
7. Punte word NIE per feit toegeken nie. In jou antwoorde moet jy soveel as moontlik uitbrei en verduidelik.
8. Skryf netjies en leesbaar.

AFDELING A: DANSTEORIE EN -GESKIEDENIS

VRAAG 1

Beantwoord ÓF VRAAG 1.1 ÓF VRAAG 1.2.

VOORGESKREWE DANSWERKE			
Suid-Afrikaanse Choreografe	Danswerke	Internasionale Choreografe	Danswerke
Veronica Paepers	<i>Orpheus in the Underworld</i>	George Balanchine	<i>Apollo of Agon</i>
Vincent Mantsoe	<i>Gula Matari</i>	Alvin Ailey	<i>Revelations</i>
Alfred Hinkel	<i>Last Dance (Bolero)</i>	Martha Graham	<i>Appalachian Spring of Lamentation</i>
Sylvia Glasser	<i>Tranceformations</i>	Christopher Bruce	<i>Ghost Dances of Rooster</i>
Gary Gordon	<i>Bessie's Head</i>	Marius Petipa en Lev Ivanhof	<i>Swan Lake</i>
Mavis Becker	<i>Flamenco de Africa</i>	Vaslav Nijinski	<i>Le Sacre du Printemps</i>
Hazel Acosta	<i>Blood Wedding</i>	Paul Taylor	<i>Esplanade</i>
Caroline Holden	<i>Imagenes</i>		

1.1 Kies EEN choreograaf uit die bostaande lys. Skryf 'n artikel vir 'n danstydskrif oor hierdie choreograaf. Sluit die volgende inligting, in geen besondere volgorde in nie: (Onthou om jou artikel 'n opskrif te gee en om die naam van die choreograaf na wie jy verwys, in te sluit. MOET NIE die nommering in jou antwoord gebruik NIE.)

- 1.1.1 Biografiese inligting, insluitende land van oorsprong en loopbaan (opleiding en ondervinding) (3)
 - 1.1.2 Produksies (welbekende danswerke) (3)
 - 1.1.3 Invloede en medewerking (4)
 - 1.1.4 Tydperk, sosiale en politieke konteks (4)
 - 1.1.5 Bydraes tot die ontwikkeling van dans (Punte toegeken vir die aanbod van die inligting as 'n tydskrifartikel.) (4)
- [20]**

OF

1.2 Kies EEN voorgeskrewe danswerk uit die bostaande lys. Skryf 'n resensie vir 'n danstydskrif. Onthou om die titel van die danswerk en die naam van die choreograaf in te sluit. MOET NIE die nommering in jou antwoord gebruik nie. Sluit die volgende inligting in:

- 1.2.1 Name van ander persone wat by die danswerk betrokke was, byvoorbeeld die komponis, ontwerpers, dansgeselskap (3)
- 1.2.2 Besonderhede oor die uitvoering, soos dansvorm, styl en tydperk (3)

1.2.3	Agtergrond van die choreografie, byvoorbeeld tydperk, sosiale of politieke konteks	(4)
1.2.4	Beskrywing van die dans, tema, struktuur en ontwerp (stelle, kostuums, beligting) en hoe dit die werk versterk het	(6)
1.2.5	Jou indruk van die impak van die danswerk
(Punte toegeken vir die aanbod van die inligting as 'n resensie.)	(2)
(2)
[20]

VRAAG 2

Dans kan as 'n simboliese taal beskou word. Verwys na enige van die voorgeskrewe danswerke wat jy bestudeer het en skryf 'n opstel waarin verduidelik word hoe simbolisme gebruik is om idees, boodskappe of stories te kommunikeer. Noem die danswerk en die choreograaf na wie jy verwys.

Maak seker dat jy NIE oor dieselfde choreograaf of danswerk as in VRAAG 1 skryf NIE. Onthou om 'n opstelformaat en NIE nommering te gebruik nie.

Sluit die volgende inligting in:

2.1	Die agtergrond en tydperk wat die choreografie geïnspireer het	(5)
2.2	Die simbolisme gebruik en die betekenis daarvan	(5)
2.3	Hoe die choreograaf die simbolisme gebruik het, byvoorbeeld deur die keuse van bewegings, musiek, kostuums, grimering, stel, beligting of enige ander effekte wat hy/sy gekies het	(5)
[15]

Beantwoord ÓF VRAAG 3 ÓF VRAAG 4.

VRAAG 3

Jy het pas 'n dansprogram geslaag en wil graag 'n dansgemeenskapsprojek in 'n minderbevoorregte gebied van stapel stuur. 'n Plaaslike maatskappy het jou die gebruik van 'n groot, ongebruikte ruimte op hulle sakeperseel aangebied. Hulle het ingestem om jou te borg om 'n opheffingsprogram aan die gang te kry en versoek dat jy 'n voorstel indien van wat jy sou benodig om dit aan die gang te kry. Sluit die volgende by jou voorstel in:

3.1	Die naam en 'n kort verduideliking van die projek	(5)
3.2	Die behoeftes van die projek in besonderhede (byvoorbeeld rolspelers en hulpbronne) en hoe jy die projek sal volhou	(7)
3.3	'n Verduideliking van hoe die gemeenskap sou baat en ook hoe die borg deur hulle bydrae sal baat	(3)
[15]

OF

VRAAG 4

Jy is 'n vryskutchoreograaf en het opdrag ontvang om 'n groot danswerk te skep wat by 'n dansfees in 'n teater in jou provinsie opgevoer sal word. Jy het alreeds oudisies gehou en 'n groep professionele dansers aangestel.

Met watter ANDER noodsaaklike professionele opvoerings-/produksiemense sal jy moet saamwerk? Noem ten minste VYF. Brei uit op die vaardighede en kennis wat jy van hierdie mense sou verwag en hoe jy wil hê hulle tot die sukses van jou werk moet bydra.

[15]**VRAAG 5****Beantwoord ÓF VRAAG 5.1 ÓF VRAAG 5.2.**

5.1 Jy het seremoniële rituele dans bestudeer. Skryf die volgende inligting neer:

5.1.1 Naam van die rituele dans wat jy bestudeer het, die gemeenskap wat dié betrokke dans uitvoer en die doel van die dans (3)

5.1.2 Beskrywing van die kostuums, musiek en bewegings gebruik (3)

5.1.3 'n Paragraaf wat verduidelik wat dit ritualisties maak (4)
[10]

OF

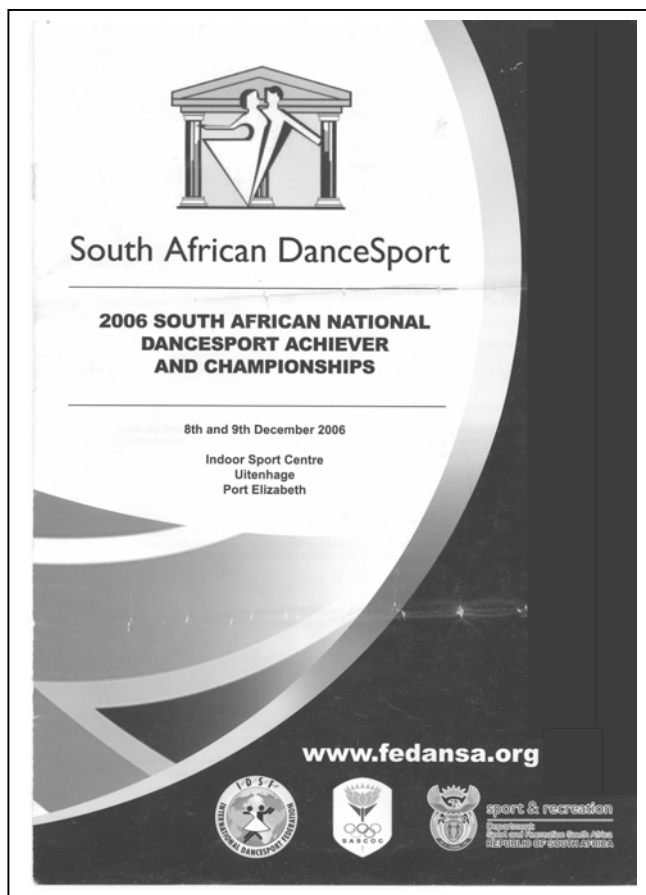
5.2 Jy gaan 'n tradisionele, inheemse dansuitvoering saam met jou klas bywoon.

Skryf 10 relevante vrae neer wat jou sal leiding gee oor waarna om op te let om 'n resensie te kan skryf. MOET NIE die resensie self skryf NIE.

[10]

VRAAG 6

Bestudeer die onderstaande plakkate en beantwoord die vrae wat volg.

PLAKKAAT 1

PLAKKAAT 2

6.1.1 Wanneer jy na elk van die plakkate kyk, watter een dink jy is die doeltreffendste en waarom? Motiveer jou antwoord. (2)

6.1.2 Slaag elk van die plakkate daarin om die nodige inligting aan jou oor te dra en hoe word dit gedoen? (2)

Beantwoord die volgende vrae:

6.2 6.2.1 Hoe trek plakkate aandag? (2)

6.2.2 Hoe kommunikeer plakkate vinnig? (2)

6.2.3 Hoe kan plakkate emosies uitlok? (2)

[10]

TOTAAL AFDELING A: 70

AFDELING B: MUSIEK

VRAAG 7

Kies 'n term uit KOLOM B om by 'n beskrywing in KOLOM A te pas. Skryf slegs die letter (A – D) langs die vraagnommer (7.1 – 7.4) in die ANTWOORDEBOEK neer.

KOLOM A		KOLOM B	
7.1	Laer of hoër note	A	blues
7.2	Musiek wat uit verskeie deuntjies saamgestel is wat op dieselfde tyd plaasvind	B	rustekens
7.3	Musikale tekens wat kort of lang stiltes aantoon	C	toonhoogte
7.4	'n Musikale styl wat spruit uit die dae van Negerlawerny in die Verenigde State van Amerika	D	polifonies

(4 x 1) [4]

VRAAG 8

8.1 Kies EEN dansritme uit die onderstaande lys vir ELK van die onderstaande tydmaattekens:

polka; tango; habanera; kwaito; maskandi; wals; menuet; masurka; rumba; samba; paso doble

- 8.1.1 3/4 (1)
- 8.1.2 2/4 (1)
- 8.1.3 4/4 (1)
- 8.1.4 6/8 (1)

8.2 Skryf TWEE mate musiek vir ELK van die onderstaande tydmaattekens en gebruik halfnote, kwartnote, agstenote, sestiende-note of russe:

- 8.2.1 3/4 (2)
 - 8.2.2 4/4 (2)
- [8]

VRAAG 9

Kies 'n musiekgenre waarmee jy in jou dansstudies vertrou geraak het. Ontleed die unieke, identifiserende kenmerke daarvan en noem ten minste TWEE tipes musikale instrumente wat algemeen in hierdie genre gebruik word.

[4]

VRAAG 10

Kies EEN van die danswerke wat jy bestudeer het en gee die volgende musikale inligting oor hierdie werk:

- 10.1 Naam van die werk, choreograaf en komponis (1)
 - 10.2 Die musiekstyl en hoe dit die danswerk versterk (3)
- [4]

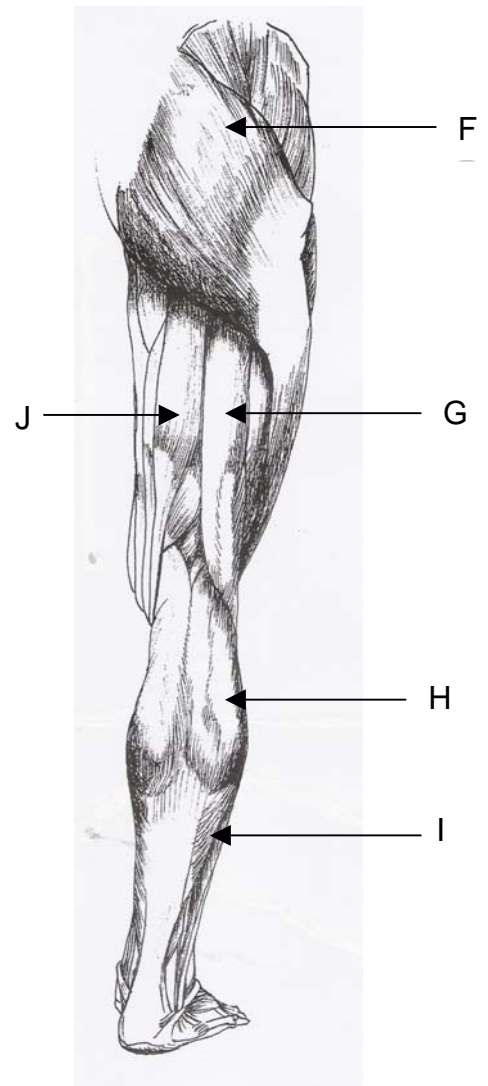
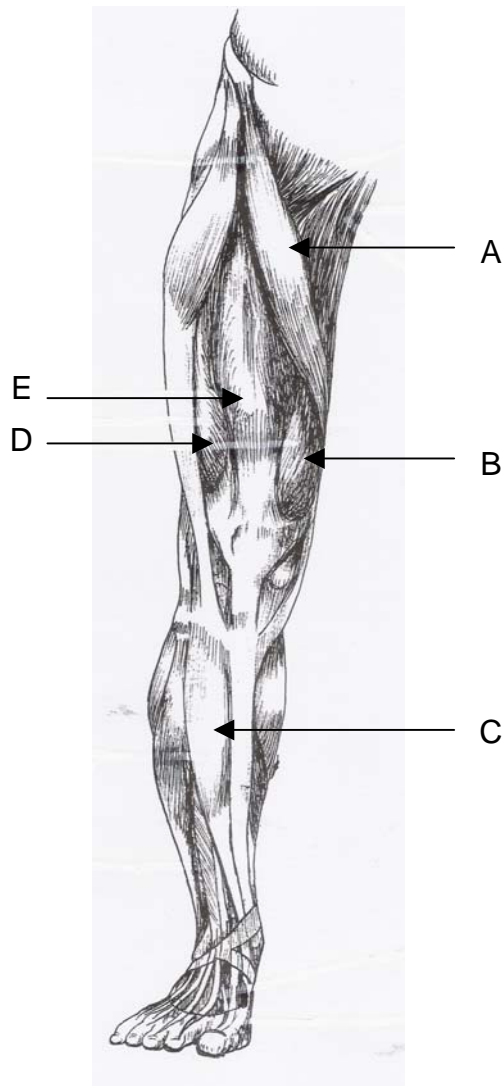
TOTAAL AFDELING B: 20

AFDELING C: ANATOMIE EN GESONDHEIDSORG

Beantwoord ÓF VRAAG 11 ÓF VRAAG 12.

VRAAG 11

11.1 Benoem enige SEWE van die spiere wat van A tot J in die volgende diagramme gemerk is. Skryf die name van die sewe spiere langs die letter (A – J) in die ANTWOORDEBOEK neer.

(7)

11.2 Noem die tipe gewrig wat in die volgende gevind word:

11.2.1 Die knie en verduidelik watter tipe bewegings in hierdie gewrig moontlik is

(3)

11.2.2 Die heup en verduidelik watter tipe bewegings in hierdie gewrig moontlik is

(6)

[16]

OF

VRAAG 12

- 12.1 Noem die tipe gewrig wat in die heup gevind word en watter bewegings in hierdie gewrig moontlik is. (6)
- 12.2 Indien jy 'n plié (knie gebuig in staande posisie) in parallel moet uitvoer, watter spiere sou die primêre beweegkrag wees om hierdie beweging uit te voer, en watter anatomiese aksie sou in die gewrigte wat met die beweging geassosieer word, plaasvind? (Gebruik die korrekte anatomiese terminologie, byvoorbeeld plantar flexion, NIE punt NIE.)
- 12.2.1 Beskryf die aksies en spiere wat by die afwaartse beweging betrokke is. (6)
- 12.2.2 Beskryf die aksies en spiere wat by die opwaartse beweging betrokke is. (4)
- [16]**

VRAAG 13**Beantwoord ÓF VRAAG 13.1 ÓF VRAAG 13.2.**

- 13.1 Noem en verduidelik VIER tipes veilige strektegnieke wat gebruik kan word om buigsaamheid in die gewrigte te verhoog. Gee DRIE wenke vir veilige strekwerk. [9]
- OF**
- 13.2 Beskryf wat in willekeurige spiere gebeur wanneer hulle gestrek word. Sluit by jou verduideliking in hoe hierdie spiere op onwillekeurige reflekse reageer. [9]

Beantwoord ÓF VRAAG 14 ÓF VRAAG 15.**VRAAG 14**

Drie algemene dansbeserings word hieronder genoem. Gee die relevante inligting oor die OORSAKE EN BEHANDELING van hierdie beserings.

- A. Krampe (5)
- B. Verrekte spiere (staan ook as eerstegraadse verstuiting bekend) (5)
- C. Skeenbeensplinters ('Shin splints') (5)
- [15]**

OF

QUESTION 15

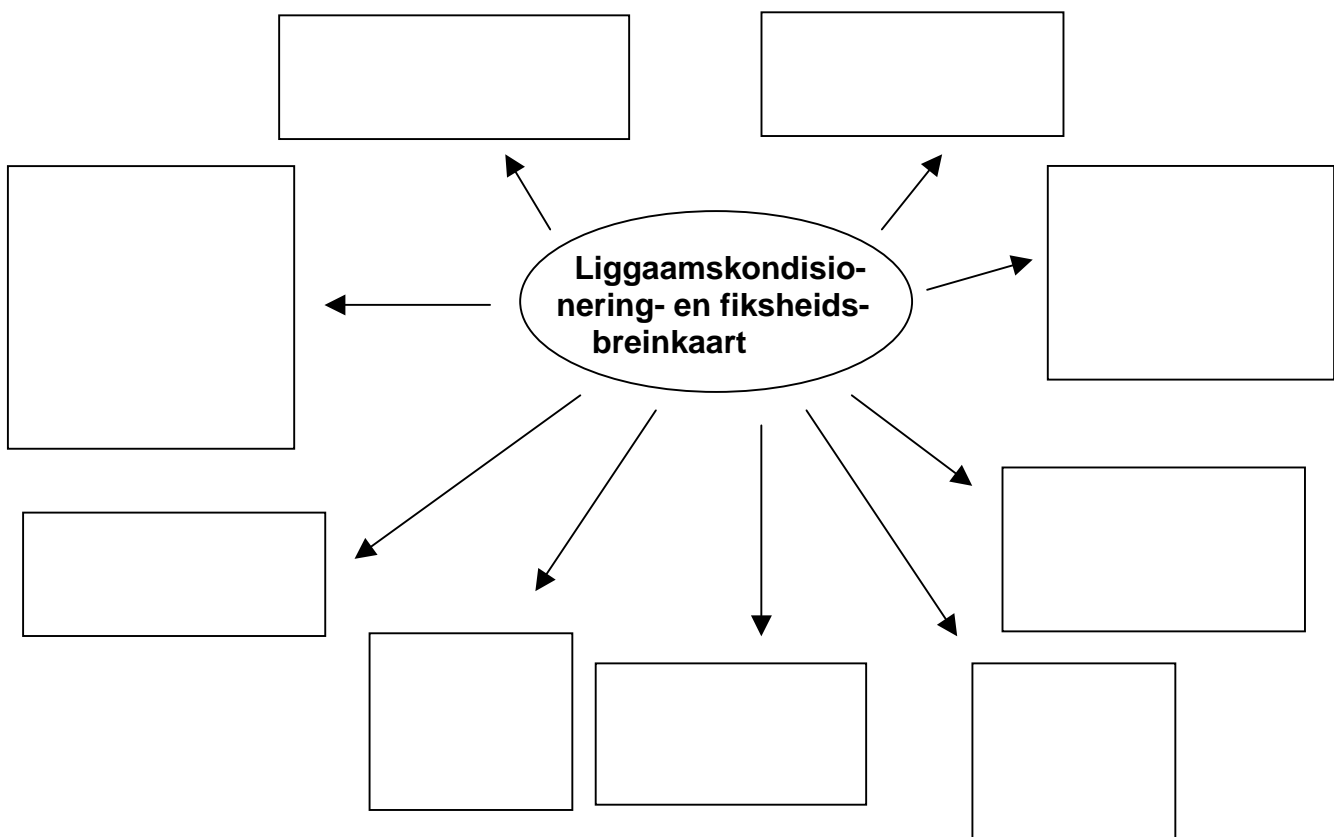
15.1 Al die inligting wat jy oor die beginsels van liggaamskondisionering en fiksheid versamel het, is deurslaggewend vir jou ontwikkeling as 'n danser. Dit is belangrik dat jy hiervan bewus is wanneer jy ook al dans.

Hou dit in gedagte en skep 'n breinkaart van die verskillende komponente van fiksheid wat volgens jou deurslaggewend vir jou opleiding en ontwikkeling is. (Sien die voorbeeld van 'n breinkaart wat hieronder gegee word.)

(9)

15.2 Kies EEN van die fiksheidskomponente uit jou breinkaart en verduidelik waarom dit deurslaggewend is en hoe om in jou opleiding daaraan aandag te gee.

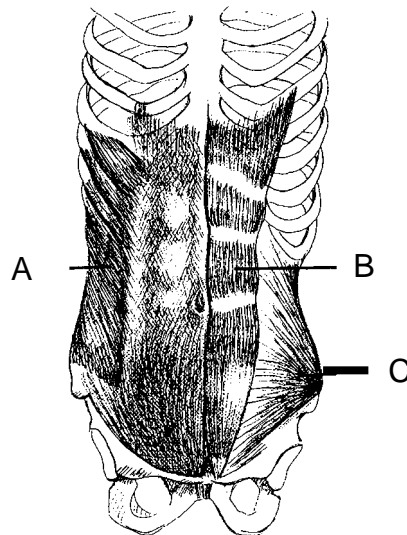
(6)

[15]

VRAAG 16

'n Goeie postuur (houding) en balans behels bewustheid van die korrekte inlynstelling van die rugstring en die ontwikkeling van die kernstabiliteit ('core stability').

- 16.1 Die spiere wat in die bostaande diagram getoon word, is sommige van dié wat betrokke is by die handhawing van postuur. Benoem A, B en C. Skryf die name van die spiere langs die letter (A – C) in die ANTWOORDEBOEK neer. (3)
- 16.2 Hoe sou jy goeie postuur en kernstabiliteit-opleiding aan 'n onervare danser verduidelik? (4)
- 16.3 Beskryf EEN oefening wat jy kan doen om krag te ontwikkel in die spiere wat A – C gemerk is. (3)
- [10]**

VRAAG 17

Stereotipering kan skadelik wees en tot 'n gevoel van swak eiewaarde en 'n geterg lei. Sommige van die dansstereotipes wat die algemeenste gebruik word, word hieronder genoem. Noem in elke geval waarom jy nie daarmee saamstem nie.

- 17.1 Dansers moet maer wees. (2)
- 17.2 Dans is verwyfd en alle manlike dansers is homoseksueel. (2)
- 17.3 Dans is nie intellektueel uitdagend nie en daarom is dit 'n beter opsie vir leerders wat nie 'akademies' aangelê is nie. (2)
- 17.4 Mense met gestremdhede kan nie dans nie. (4)
- [10]**

TOTAAL AFDELING C: 60

GROOTTOTAAL: 150